

Krönika från RådNu

April 2019

Vårhälsning från Katharina Gielen:

Samverkan - lättare sagt än gjort

Min första tanke när Livsmedelsstrategin lanserades var ”Toppen, äntligen! Men då behöver vi göra saker annorlunda, tänka och göra nytt om vi ska kunna växla upp vår animalieproduktion.” Frågan är då vad som behöver förnyas och göras annorlunda.

I Livsmedelsstrategin och i flera andra rapporter jag läst på sistone så lyfts behovet av ökad samverkan. I livsmedelskedjan, i kunskapssystemet och så vidare. En insikt jag fått genom det regeringsuppdrag från Livsmedelsstrategin jag haft förmånen att leda, Rådgivningsmodell inom animalieproduktionen, är att samverkan är ett alldeles eget kompetensområde, en egen disciplin. I rapporten föreslår vi att det bör inrättas en nationell oberoende aktör som i samverkan med befintliga aktörer i kunskapssystemet ska stå för en nationell kunskapsförsörjning till animaliesektorn. Vi drar slutsatsen att samverkan är en avgörande framgångsfaktor för att denna satsning ska lyckas.



Vad innebär det då att samverka? Vilka är framgångsfaktorerna? Helt säkert är att det handlar om väldigt mycket mer än att träffas och sitta vid samma möte. För att få till stånd äkta samverkan krävs både kunskap och omsorg. Det har jag fått lära mig av kollegorna Magnus Ljung och Jenny Höckert på RådNu som jag haft ett nära samarbete med under min utredning.

Här följer några framgångsfaktorer för att lyckas med en samverkanssatsning:

- Själva initiativet och etableringen – viktigt med ett gediget förarbete med koordinerande samverkanskompetens och starkt förtroendekapital. De som har makt och mandat att förändra nuvarande praxis bör ingå.
- Stödjande strukturer – bör vara på plats redan vid start – basfinansiering, kontinuitet, kompletterande styrmedel, koordinering med andra insatser/plattformar.
- Samverkansprocessen – viktigt att tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen. Var och en bidrar med det man kan och är bäst på – men mot ett gemensamt mål. Processledning och medveten processdesign är centrala framgångsfaktorer.
- Mjuka värden – delaktighet och kommunikation liksom lyssnade. Målet är en vilja att dela med sig, inte att i första hand bevaka sina egna intressen.

Forskning har visat att om man lyckas med samverkansarbetet – från förarbete, stödjande strukturer och att skapa en god samverkansprocess – så ökar det viljan att omsätta goda idéer i handling. Genom samverkan blir det tydligt vad man själv ska göra i relation till andra och vad andra vill att du ska göra. På så sätt växer nya normer och nya arbetssätt fram. Det i sin tur stärker tillit och förtroende – inte bara mellan aktörerna i gruppen, utan också gentemot övriga aktörer eller samhället i stort. Med ett fokus på relationer och mjuka värden ökar alltså chanserna att nå de mål som man vill uppnå.

Sen finns det förstås fallgropar också och om dessa kan ni läsa i slutrapporten (Jordbruksverket 2019:4, Nationell kunskapsförsörjning för en hållbar och konkurrenskraftig animaliesektor). Helt klart är att samverkan kräver särskild kompetens och min förhoppning är att kunskapen om vad som krävs sprider sig till alla som behöver den.

Katharina Gielen

Veterinär och utredare på Jordbruksverket